

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԱՌՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Հայաստանի Հանրապետության, Կոտայքի մարզի, Գառնի համայնք,
գ. Գառնի, Ս. Շահումյան 4, էլ. հասցե՝ garnihamaynq@mail.ru

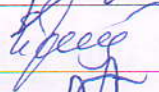
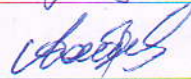
ՈՐՈՇՈՒՄ

«25» ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 2024 ԹՎԱԿԱՆԻ ԹԻՎ 208-Ա

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ ԳԱՌՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ
ԱՂԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՄԱՔՐՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ
ՊԼԱՆ ՄԱՍԻՆ

Համաձայն «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 20-րդ կետի, «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» օրենքի 8-րդ հոդվածի 5-րդ մասի, 10-րդ հոդվածի 4-րդ մասի, 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և 19-րդ հոդվածի 4-րդ մասի, **համայնքի ավագանին որոշում է.**

1. Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները կազմակերպում և իրականացնում է «Գառնիի կոմունալ տնտեսություն» համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունը, իրենց կանոնադրական լիազորությունների շրջանակներում և սույն որոշմամբ սահմանված նորմերին ու պայմաններին համապատասխան:
2. Աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները ֆինանսավորվում են Գառնի համայնքի բյուջեից՝ առանձին ծախսային ծրագրով:
3. Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման կառավարման տեղական **պլան**՝ համաձայն հավելված N 1-ի:

		Կողմ -9	Ձեռնպահ – 0	Դեմ-0
1	ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ ՀՄԱՅԱԿ			
2	ԳԱՐԻԵԼՅԱՆ ԿԱՐԵՆ			
3	ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՆԱԻՐԱ			
4	ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ ԱՐՏՅՈՄ			
5	ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ԱՐԱՄ			
6	ՀԱՎԱԿԻՄՅԱՆ ՍԻՐԱԿ			
7	ՄԿՐՏՉՅԱՆ ԱՐԱՄ			
8	ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ ՏԻՐԱՆ			
9	ՊՈՂՈՍՅԱՆ ՏԻԳՐԱՆ			

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

ՏԻԳՐԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հայկական
ՀՀ Կոտայքի մարզի Քառու համայնքի
ավագանու 2024 թվականի դեկտեմբերի 25-ի
N 208-Ա որոշման

**ԳԱՌՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՐԲԱՅԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ
ՄԱՔՐՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ՊԼԱՆ**

1. ԱՂԲԱՅԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՄԱՔՐՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

1. Պլանը բաղկացած է հետևյալ բաժիններից

1) Առկա իրավիճակի գնահատում

- ա. Ներածություն
- բ. Հիմնախնդիրներ, առաջնահերթություններ, տեսլական
- գ. Պլանավորման տարածքի բնութագիր
- դ. Թափոնների քանակ և բաղադրություն
- ե. Թափոնների գործածություն
- զ. Իրազեկվածության աստիճան
- է. Ֆինանսավորում և բյուջե
- ը. Մշտադիտարկում և հաշվետվողականություն.

2) Պլանավորում

- ա. Կանխատեսումներ և կանխադրույթներ
- բ. Տեսլական. նպատակների և թիրախների սահմանում (կարճաժամկետ և միջնաժամկետ)
- գ. Գործողությունների պլան
- դ. Երկարաժամկետ զարգացում
- ե. Ֆինանսավորում և բյուջե
- զ. Աղբահանության և թափոնների կառավարման բյուջետավորում

3) Մշտադիտարկում և վերլուծություն

2. ԱՂԲԱՅԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՄԱՔՐՄԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ ԳԼՈՒԽ 1. ԱՌԿԱ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1. ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

- 1) Ներածություն (պլանի ամփոփագիր)
- 2) Հիմնախնդիրներ, առաջնահերթություններ, տեսլական
- 3) Պլանավորման տարածքի բնութագիր
- 4) Թափոնների քանակ և բաղադրություն
- 5) Թափոնների գործածություն
- 6) Իրազեկվածության աստիճան
- 7) Ֆինանսավորում և բյուջե
- 8) Մշտադիտարկում և հաշվետվողականություն

2. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Աղյուսակ 1

Պլանի անվանում	ՀՀ, Կոտայքի մարզի, Գառնի համայնքի Աղբահանության և սանիտարական մաքրման կառավարման 2024-2028թթ. Պլան
Պլանավորման մեջ ընդգրկված համայնք, բնակավայրեր	Գառնի համայնքի 6 բնակավայրեր
Պլանավորման ժամանակաշրջան	2024-2028թթ
Ներկայացվող Պլանի նախատեսված ամսաթվերը վերանայման	2025թ. սեպտեմբեր, 2027թ. սեպտեմբեր
Պլանը կազմող անձանց անուն, ազգանուն, պաշտոն	1. Ներսես Վարդանյան / «Գառնիի կոմունալ տնտեսություն»-ի տնօրեն
Պլանը կազմող անձանց էլ հասցե և հեռախոս	1. Էլ. հասցե՝ komunalntes@gmail.com , Հեռ.՝ +374-98-66-33-07:
Պլանի էլեկտրոնային տարբերակը ներբեռնելու էլ հասցե	kotayk-garni.am

3. ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ, ԱՌԱՋՆԱՅԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՏԵՍԼԱԿԱՆ

- Ավելի բարեկարգ համայնք
- Համայնքն ուժեղ է իր միասնականության շնորհիվ և կան չնչին թույլ կողմեր, որոնք ժամանակի ընթացքում ստանում են համապատասխան լուծումներ
- Հիմնախնդիրների բացահայտում
- Միասնական, բարեկարգ և ուժեղ համայնք:

ՊԼԱՆԱՎՈՐՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ

Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզի Գառնի համայնքը, «Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն ընգրկում է հետևյալ բնակավայրերը՝ Գեղարդ, Գողթ, Գառնի, Հացավան, Գեղադիր և Ողջաբերդ գյուղերը : Համյանքի կենտրոնն է Գառնի գյուղը:

Ծաղկաձոր համայնքն ունի 13162 բնակչություն և զբաղեցնում է **23117.14** հա տարածք:

ա. Պլանավորման տարածքի նկարագրություն

Աղյուսակ 2

	Ընդհանուր տարածք	Քաղաքային	Գյուղական	Արդյունաբերական	Գյուղատնտեսական	Կանաչ, անտառային
Տարածքը (հա)			22414.38	7.08	107.40	588.28
Տարածքը տոկոսով ընդհանուրից (%)	100		97.29	0.03	0.14	2.54

գ. Ժողովրդագրական տեղեկատվություն

Աղյուսակ 3

Գրանցված բնակչություն (մարդ)	Փաստացի բնակվող (մարդ)	Տնտեսությունների թիվ	Բազմաբնակարան շենքերի թիվ	Բնակարանների թիվ
13162	12700	2797	14	132

դ. Կոշտ թափոն գոյացնող հիմնական աղբյուրների տեսակը և քանակը

Աղյուսակ 4

Թափոն գոյացնող հիմնական աղբյուրների տեսակները	Քանակ	Նշումներ
Բնակելի նպատակային նշանակության շինություններ	3833	
Բազմաբնակարան բնակելի շենքեր	14	
Անհատական բնակելի տներ	3819	
Ոչ բնակելի նպատակային նշանակության շինություններ	172	
Առևտրի, հանրային սննդի և կենցաղային ծառայությունների մատուցման շինություններ	117	
Հյուրանոցային և հյուրատնային տնտեսություններ, սպորտի համարանախատեսված, տրանսպորտի բոլոր տիպերի կայանների շինություններ	11	
Վարչակառավարչական, ֆինանսական, կապի, ինչպես նաև առողջապահության համար նախատեսված շինություններ	25	Բնակավայրերի վարչական շենքեր, բանկ, Հայփոստ, ամբուլատորիա, կապի օպերատոր, Առողջական կենտրոն

Արտադրական, արդյունաբերական և գյուղատնտեսական նշանակության շինություններ	10	
Գիտակրթական, մշակութային և գրասենյակային նշանակության շինություններ	4	Մանկապարտեզ, մշակույթի տուն, դպրոց, մարզադպրոց
Շինություններ, որտեղ իրականացվում է մեկից ավելի, առանձնացված տնտեսական գործունեություն	6	

4. ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ ԵՎ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ա. Գոյացող թափոնների քանակի ընդունված ցուցանիշներն են.

- մեկ տարում գոյացող թափոնների ընդհանուր զանգված (1950 տոննա)
- մեկ տարում գոյացող թափոնների կշիռը մեկ բնակչի հաշվով /150 կգ/
- մեկ օրում գոյացող թափոնների կշիռը մեկ բնակչի հաշվով /0,400 կգ/

բ. Թափոնների բաղադրության հիմնական տեսակները/հոսքերը

- **Կոշտ կենցաղային թափոն՝** աղբամաններում կուտակվող կոշտ կենցաղային թափոն՝ «Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված թափոն,
- **Խոշոր եզրաչափի թափոն՝** 1իսմ և ավել ծավալով թափոն, որը չի տեղադրվում աղբամանում,
- **Շինարարական աղբ՝** քաղաքաշինական և շինարարական գործունեության հետևանքով առաջացող աղբ,
- **Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն,**
- **Փաթեթավորման թափոն՝** կոմերցիոն գոտում գոյացող փաթեթավորման թափոն,
- **Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն (ԷԷՍ)՝** չշահագործվող սարքավորում, որը սնուցվում է էլեկտրական ցանցից կամ մարտկոցից,
- **Կենսաբանական թափոն՝** կենդանական ծագման պարենային և ոչ պարենային հումքի վերամշակումից ստացված թափոններ, ինչպես նաև անասնապահական, թռչնաբուծական և ձկնաբուծական ձեռնարկությունների գործունեության հետևանքով առաջացած թափոններ,
- **Պարտեզային թափոն՝** այգիների, պուրակների և այլ կանաչ տարածքներից հավաքված թափոն, այդ թվում՝ էտման թափոն, տերևներ և այլ նմանատիպ թափոն,
- **Անվադողեր՝** մարդատար, բեռնատար մեքենաների և հեծանիվների շահագործումից դուրս եկած անվադողեր,
 - **Վտանգավոր թափոն՝** (բացի ԷԷՍ թափոնից)՝ ներկեր, քիմիկատներ, դյուրավառ նյութեր, բժշկական թափոն և այլն, հնարավոր ցանկը ներկայացված է հավելվածում:

Աղյուսակ 5

I Թափոնի տեսակը	%	II Թափոնի տեսակը՝ մանրակրկիթ բաղադրության ուսումնասիրության դեպքում	%
Օրգանական	0	Խոհանոցային	
		Այգիներից պուրակներից և այլ կանաչ տարածքներից	
Թուղթ և ստվարաթուղթ			

	0		
Պլաստիկ	0	Պլաստիկ շերտեր	
		պոլիէթիլենային փաթեթավորումներ	
		Պլաստիկ տարաներ	
Ապակի	0		
Մետաղ	0		
Այլ թափոն	0	էլեկտրական	
		տեքստիլ	
		փայտ	
		վտանգավոր	
		Այլ	

5. ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Պլանի մշակման մեջ օգտագործվող թափոնների գործածության ձևերը և դրանց նկարագրությունները բերվում են ստորև՝ 6-րդ աղյուսակում:

Աղյուսակ 6

	Թափոններ գործածության ձև	Նկարագրություն
I	Խառը, չտեսակավորված հավաքում և տեղափոխում	Թափոնների խառը հավաքում և հեռացում օպերատորի կողմից դեպի աղբավայր կամ տեսակավորման կենտրոն: Ինչպես նաև թափոն առաջնացնողի կողմից աղբի ինքնափոխադրում դեպի տեսակավորման կենտրոն
II	Թափոնների տեսակավորված հավաքում և տեղափոխում	Սկզբնաղբյուրում թափոնների տեսակավորված հավաքում կամ թափոն առաջացնողի կողմից տեղափոխում դեպի տեսակավորման կենտրոն
III	Թափոնների վերաօգտագործում և վերակիրառում	Ապրանքի բազմակի օգտագործման ի սկզբանե տրված նպատակով (օրինակ՝ ապակե շիշ, սովաբաթղթե տուփ և այլն): Ինչպես նաև երբ այլ անձանց համար անցանկալի, ոչ պիտանի նյութերը, դրվում են տնտեսական շրջանառության մեջ այլ նպատակներով:

IV	Թափոնների վերամշակում և օգտահանում	Երբ տեխնոլոգիական գործընթացների արդյունքում փոխվում են թափոնների ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական հատկությունները և դրանք օգտագործվում են որպես երկրորդային նյութ - վերամշակման միջոցով կենսազազի, բրիկետների, պելետի, բիոդիզելի, այլ վառելիքի ստացում - սննդային թափոնների աէրոբ մշակման (կոմպոստացման) միջոցով պարարտանյութի ստացում կամ չեզոքացում - ջերմային մշակման (կիզման) միջոցով ջերմային կամ էլեկտրական էներգիայի ստացում
IV	Վտանգավոր թափոնների չեզոքացում/վնասազերծում /	Թափոնների վտանգավոր հատկությունների նվազեցում կամ վերացում՝ մեխանիկական, ֆիզիկաքիմիական կամ կենսաբանական մշակման միջոցով
VI	Թափոնների տեղադրում ոչ սանիտարական աղբավայրում	տեղադրում քաղաքաշինական, բնապահպանական և սանիտարական նորմերին չհամապատասխանող աղբավայրում
VII	Տեղադրում սանիտարական աղբավայրում	տեղադրում քաղաքաշինական, բնապահպանական սանիտարական նորմերին համապատասխանող աղբավայրում

ա. Թափոնների քանակն ըստ հիմնական տեսակների և դրանց գործածության ձևերի

Աղյուսակ 7

Թափոնի տեսակ	Աղբի գոյացում 1 շնչի հաշվով/տարի/մարդ	Աղբի տարեկան գոյացում տոննա / տարի	Թափոնների գործածության ձևեր							Ընդամենը
			I	II	III	IV	V	VI	VII	
			Խառը հավաքում / % ընդհանուր քանակից/	Տեսակավորված հավաքում/% ընդհանուր քանակից/	Վերաօգտագործում/կրկնօգտագործում /% ընդհանուր քանակից/	Վերամշակում/կամ օգտահանում ընդհանուր քանակից/	Վտանգավոր թափոնների չեզոքացում/վնասազերծում/% ընդհանուր քանակից/	Տեղադրում ոչ սանիտարական աղբավայրում /% ընդհանուր քանակից/	Տեղադրում սանիտարական աղբավայրում /% ընդհանուր քանակից/	

[illegible]

➤ Աղբահանության և կոշտ կենցաղային թափոնների հավաքում

բ. Աղբահանության և կոշտ թափոնների հետ գործածություն

ՀՀ Կոտայքի մարզի Ծաղկաձոր համայնքում աղբի հավաքումը սովորաբար կատարվում է՝

- Փողոցներում և բնակավայրերում տեղակայված աղբամաններից
- Բնակելի տներից և կազմակերպություններից գրաֆիկով աղբատարների միջոցով
- Ինքնափոխադրմամբ՝ երբ թափոն գոյացնողը կազմակերպում է իր գոյացած թափոնի փոխադրումը տեսակավորման, վերամշակման, օգտահանման կենտրոններ:

Աղյուսակ 8

Թափոնների հավաքման մեթոդ	Ծառայությունից օգտվող բնակչություն / %/	Տեսակավորված հավաքում / տոննա/	Տեսակավորված հավաքում / %/	Չտեսակավորված հավաքում / տոննա/	Չտեսակավորված հավաքում / %/	Նշումներ
Աղբամաններից	100	0	0	1000	100	
Աղբախցերից	0	0	0	0	0	
Գրաֆիկով՝ տնից կամ կազմակերպություններից	100	0	0	950	0	
Պատվերով՝ տնից կամ կազմակերպություններից	0	0	0	0	0	
Ինքնափոխադրում	5	0	0	50	5	

➤ Աղբահանություն իրականացնող օպերատորներ

Աղյուսակ 9

Օպերատորի անվանում	Սպասարկվող համայնքներ/ բնակավայրեր	Սպասարկվող տարածքի բնակչության թիվ	Օպերատորի աղբատար մեքենաների թիվը	Օպերատորի աղբատար մեքենաների տեսակն, տարողությունը (բաց/փակ թափքով, կոմպակտորեն)	Հավաքվող թափոնների տեսակները/ խառը, տեսակավորված պլաստիկ, թուղթ, չինարարական և այլն հավաքում	Օպերատորի աշխատանքի գնահատական (1-ից 5)	Նշումներ
«Գառնիի կոմունալ տնտեսություն» ՀՈԱԿ	Գեղարդ, Գողթ, Գառնի, Հացավան, Գեղաղիր, Ողջաբերդ,	13162	2	Աղբատար մեքենա՝ ԶԻԼ KO-440, տարողություն՝ 10խմ., /փակ/ Աղբատար մեքենա՝ ԶԻԼ 43362, տարողություն՝ 10խմ., /փակ/	Կենցաղային աղբ	5	

Աղյուսակ 10

Թափոնի տեսակ	Հեռավորություն մինչև աղբավայր, կմ	Հեռավորություն մինչև փոխաբեռնման կայան, կմ	Հեռավորություն մինչև տեսակավորման կենտրոն, կմ	Հեռավորություն մինչև այլ գործածության կայանք /վերմշակման գործարան և այլն/, կմ	Նշում ինքնափոխադրման մասին
Կոշտ կենցաղային թափոն	1-1.5				
Խոշոր եզրաչափի թափոն	1-1.5				
Շինարարական աղբ	1-1.5				
Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն					
Անվադողեր					
Փաթեթավորում և փաթեթվածք					
Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոններ					

➤ **Վերօգտագործում և նախապատրաստում վերօգտագործման կամ վերակիրառման համար**

Աղյուսակ 11

Արտադրողի անվանում	Արտադրանքի տեսակ	Վերադարձվող բաղադրիչ (ապակե, պլաստիկե տարա, փաթեթավորում և այլն)	Վերադարձի/հավաքման մեխանիզմ (ընդունվում է գործարանում, խանութում, ընդունման կետերում)	Սպառողի համար վերադարձի հարմարություն (անհարմար, հարմար)	Նշումներ
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	

➤ **Վերանորոգման կարողություններ**

Աղյուսակ 12

Արտդրանքի տեսակ	Վերանորոգման կետերի թիվ	Նշումներ
սառնարան	-	
Լվացքի մեքենա	-	
Այլ կենցաղային տեխնիկա	-	
Հագուստ կոշիկ	-	
Կահույք	-	

Ավտոպահեստամասեր	-	
Շինարարություն /պատուհան, դուռ, տանիք և այլն	-	

➤ **Թափոնների ոչ ֆորմալ տեսակավորում և օգտահանում**

Աղյուսակ 13

Տեսակավորվող թափոնի տեսակ	Հավաքվում է ընդունման կետում (այո/ոչ)	Հավաքվում է աղբամաններից (այո/ոչ)	Հավաքվում է սպասարկման օբյեկտներից (այո/ոչ)	Հավաքվում է աղբավայրերում (այո/ոչ)
Ապակի	Ոչ	Ոչ	Ոչ	Ոչ
Պլաստիկ	Ոչ	Ոչ	Ոչ	Ոչ
Մետաղ	Այո	Այո	Այո	Այո
Թուղթ	Ոչ	Ոչ	Ոչ	Ոչ
Ավտոմեքենայի մարտկոց	Ոչ	Ոչ	Ոչ	Ոչ
Այլ թափոններ /նշել/	-	-	-	-

➤ **Թափոնների գործածության կայանքներ**

Թափոնների գործածության կայանքներ	Առկայություն (պլանավորման տարածքում առկա է/առկա չէ, առկա է այլ տարածքում)	Հզորություն, հազ տ/տարի	Հեռավորություն պլանավորման տարածքից, կմ	Աղյուսակ 14 Նշումներ
Տեսակավորման կենտրոն	Առկա չէ	-	-	
Ապակու վերամշակման կայանք	Առկա չէ	-	-	
Մետաղի վերամշակման կայանք	Առկա չէ	-	-	
Պլաստիկի վերամշակման կայանք	Առկա չէ	-	-	
Թղթի վերամշակման կայանք	Առկա չէ	-	-	
Կոմպոստացման կայանք	Առկա չէ	-	-	
Կենսազազի արտադրման կայանք	Առկա չէ	-	-	
Աղբակիզման կայանք	Առկա չէ	-	-	
Վնասազերծման/ վերացման կայանք	Առկա չէ	-	-	
Փոխաբեռնման կայան	Առկա չէ	-	-	
Աղբավայր	Առկա է	1950տ/ 1տ	1-1.5	

Այլ նշումներ	-	-	-	
--------------	---	---	---	--

➤ **Աղբավայրեր և աղբանոցներ**

Աղյուսակ 15

Աղբավայր /գտնվելու վայրը/	Շահագործող համայնքներ /քնակավայրեր	Աղբա վայրի մակեր ես, հա	Տեղադրվող աղբի տեսակ	Ստեղծման իրավական հիմք /որոշման համար, ամսաթիվ/	Սեփակա նության /օգտագո րծման իրավունք	Շահագ ործողի անվան ում	Աղբի տեղադրմ ան վճարը /ՀՀ դրամ/տոն նա	Դեպի աղբավայր տանող մուտքի ճանապարհա տվածի վիճակը
¹ Գառնի համայնք	Գեղարդ, Գողթ, Գառնի, Հացավան, Գեղադիր, Ողջաբերդ	1.2	Կենցաղայ ին/խառը		Համայնք ի սեփաակ ան- ույթյուն	Գառնի համայն ք		բավարար
2								

➤ **Պատասխանատվության փաստացի բաշխումը**

Պատասխանատուներ	Իրազեկության բարձրացում (%)	Խառը հավաքում (%)	Տեսակավորված հավաքում (%)	Տեղափոխում (%)	Տեսակավորում /գործարանային/ (%)	Վերաօգտագործում /կրկնօգտագործում (%)	Վերամշակում /կամ օգտահանում (%)	Վտանգավոր թափոնների վնասագերծում/ վերացում (%)	Տեղադրում աղբավայրում (%)
ՏԻՄ	100%	80%	20%	100%	0%	0%	0%	0%	100%
Մասնավոր հատված	100%								
Արտադրող	100%								
Բնակչություն	100%								
Քաղաքացիական կազմակերպություն	100%								

Աղյուսակ 17

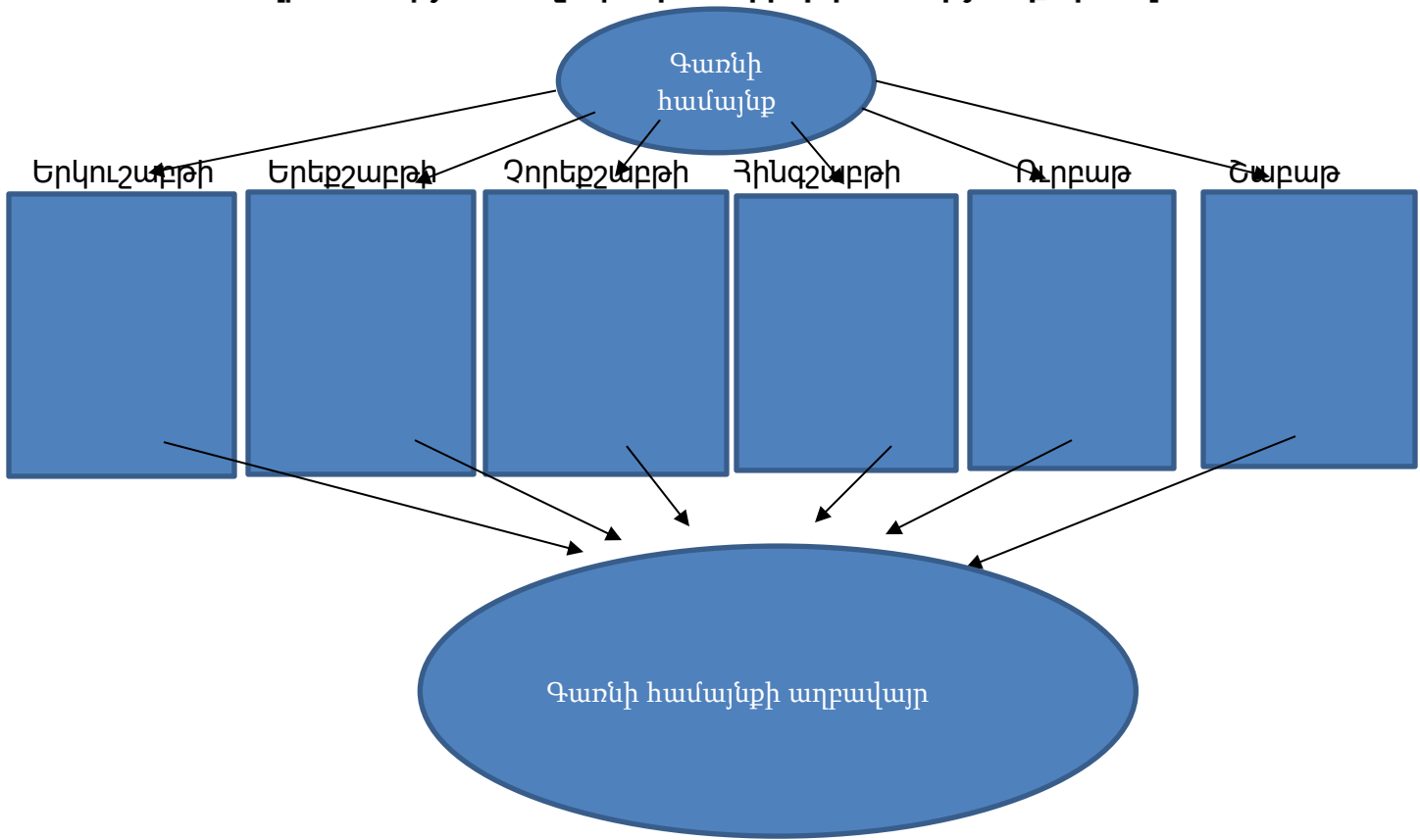
Թափոնի տեսակ	Իրազեկության բարձրացում	Խառը հավաքում	Տեսակավորված հավաք	Տեղափոխում	Վերաօգտագործում /կրկնօգտագործում	Վերանշակում և/կամ օգտահանում	Տեղադրում աղբավայրում
Կոշտ կենցաղային թափոն	ՏԻՄ	ՏԻՄ	ՏԻՄ				ՏԻՄ
Խոշոր եզրաչափերի թափոն	ՏԻՄ		ՏԻՄ				ՏԻՄ
Շինարարական աղբ	ՏԻՄ			ՏԻՄ /ԲՆ			ՏԻՄ
Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն	ՏԻՄ			ԲՆ	ԲՆ	ԲՆ	
Անվադողեր	ՏԻՄ			ԲՆ			
Փաթեթավորում և փաթեթվածք	ՏԻՄ		ՏԻՄ				ՏԻՄ
Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն	ՏԻՄ						
Կենսաբանական թափոն	ՏԻՄ						
Վտանգավոր թափոններ	ՏԻՄ						

➤ Անձնակազմի կարողությունների գնահատում

Աղյուսակ 18

Հմտություն/ ոլորտ	Համապատասխան գիտելիքներ ու հմտություն ունեցող աշխատակիցների թիվը	Գիտելիքների ու հմտությունների ներկայիս մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Նշումներ
Թափոնների կառավարման գիտելիքներ		4	
ՀՀ օրենսդրության իմացություն		5	
Տվյալների հավաքագրում		5	
Համակարգչային քարտեզագրում		5	
Գնումների կազմակերպում		5	
Պայմանագրերի կառավարում		5	
Գործառնական հմտություններ		5	
Ֆինանսական վերլուծության իմացություն		4	

➤ Աղբահանության և կոշտ թափոնների գործածության քարտեզ

6. ԻՐԱԶԵԿՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Թափոնների կայուն կառավարում ապահովելու կարևորագույն նախապայման է ինչպես բնակչության, այնպես էլ կառավարման համար պատասխանատու անձնակազմի իրազեկվածության անհրաժեշտ աստիճանը:

Պատասխանատուների իրազեկվածությունը կարևոր է Պլանը մշակելիս խնդիրները ճիշտ գնահատելու, լուծման առաջնահերթությունները հստակ սահմանելու և հետևողականորեն իրականացնելու համար:

Բնակչության իրազեկվածությամբ մեծապես պայմանավորված են սկզբնաղբյուրում թափոնների առաջացումը նվազագույնի հասցնելու, տեսակավորված հավաքելու, վերօգտագործելու հաջողությունները՝ հետևապես և Պլանի իրականացման հաջողությունը:

Իրազեկվածության աստիճանի գնահատման միջազգայնորեն հաջողված մեթոդ է բնակչության սոցիալական տարբեր խմբերում, տարբեր գործունեություն իրականացնող տնտեսվարողների, ինչպես նաև Պլանի մշակման և իրականացման համար պատասխանատու անձնակազմի շրջանում հարցումներ իրականացնելը՝ նախապես մշակված հարցաշարերով: Հարցաշարերը պետք է ուղղված լինեն թափոնների կառավարման խնդիրների վերաբերյալ առկա գիտելիքների աղբյուրների, տեղեկացվածության, վերաբերմունքի և ակնկալիքների, ինչպես նաև թափոնների կառավարման առկա իրավիճակից բնակիչների և տնտեսվարողների գոհունակության աստիճանի գնահատմանը, ինչպես նաև պարունակեն տեղեկություններ այն լրացնողի/հարցվողի տարիքի, կրթության, մասնագիտության, զբաղվածության/ աշխատավայրի վերաբերյալ: Հարցման արդյունքներն ամփոփվում են Աղյուսակ 19-ում և ներառվում Պլանում: Կախված հարցվողից՝ Պլանի մշակման և իրականացման պատասխանատուներն ըստ անհրաժեշտության, կարող են հարցաշարում ներառել լրացուցիչ հարցեր:

Հարցման (իրազեկվածության գնահատման) արդյունքները պետք է հիմք հանդիսանան Պլանում իրազեկվածության բարձրացման ծրագրերի նախատեսման, դրանց թիրախների սահմանման համար: Դրանք կարող են ուղղված լինել, օրինակ՝ թափոնների կայուն կառավարման ոլորտում գիտելիքների ընդլայնմանը, տնտեսվարողների կողմից քաղաքացիների որևէ վարքագծի խրախուսմանը (օրինակ՝ ապակե տարան ընդունման կետ վերադարձնելու դեպքում արտադրողի կողմից զեղչերի տրամադրում) կամ տնտեսվարողների, ՏԻՄ-ի կողմից «պատժի» գործիքի կիրառմանը (օրինակ՝ քաղաքացիների կողմից պլաստիկ փաթեթավորում/փաթեթվածք ընտրելու դեպքում ապրանքի արժեքի բարձրացում, վարչական իրավախախտումների մասին օրենսդրությամբ նախատեսված գործիքներ):

Աղյուսակ 19

Հարցեր	Իրազեկվածության/գոհունակության աստիճան /1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց/	Նշումներ/ առաջարկություններ
1. Թափոնների կառավարման վերաբերյալ առկա գիտելիքների աղբյուրներ		
Կրթության տարբեր աստիճաններ (նախադպրոցական, դպրոցական, բուհական)	5	
Սոցիալական գովազդներ	5	
Պաշտոնական տեղեկատվություն ՀԼՄ-ներով	5	
Քաղաքացիական կազմակերպությունների գործունեություն	5	
2. Թափոնների կառավարման վերաբերյալ տեղեկացվածություն		
Թափոնների թերի կառավարման բնապահպանական ազեցությունները	5	
Թափոնների թերի կառավարման սոցիալական ազեցությունները	3	
Թափոնների թերի կառավարման տնտեսական ազեցությունները	5	
Թափոնները աղբավայր հեռացնելու ազդեցությունները	5	
Թափոնների հիերարխիայի իմացություն	3	
Օրենսդրության խրախուսող գործիքներ	1	
Օրենսդրության պատժիչ գործիքներ	5	
Թափոնների կառավարման ոլորտում իրականացվող բնապահպանական ծրագրեր	5	
3. Թափոնների կայուն կառավարման վերաբերմունք և ակնկալիքներ		
Թափոնների կայուն կառավարման կարևորությունը	5	
Թափոնների տեսակավորման օգուտները	5	
Թափոնների վերօգտագործման օգուտները	5	
Թափոնների վերամշակման, օգտահանման օգուտները	5	
Իրազեկվածության արշավների օգուտները	5	
4. Բնակիչների և տնտեսվարողների գոհունակություն		
Աղբամանների տեղակայվածություն	5	
Աղբամանների վիճակ	5	
Չտեսակավորված թափոնների հավաքման հաճախականություն	5	
Տեսակավորված թափոնների հավաքում	5	
Համայնքի սանիտարական վիճակ	5	
Աղբահանության վճար	5	
Մատուցված ծառայությունների ընդհանուր վիճակ	5	

7. ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԲՅՈՒՋԵ

ա. Աղբահանության եկամուտների և ծախսերի ընդհանուր նկարագրություն Աղյուսակ 20

Տարի	Փաստացի բնակչության թիվ	Աղբահանության սահմանված վարձավճարը, դրամ/անձ	Գործող տնտեսվարող սուբյեկտների թիվը	Աղբահանության համակարգում ընդգրկված տնտեսվարող սուբյեկտների թիվը /աղբահանության պայմանագիր /	Վարձավճարների հավաքման ընդհանուր ծախսեր, դրամ/տարի	Աղբի հավաքման և տեղափոխման ծախս, դրամ/տարի	Աղբավայրում աղբի տեղադրման ծախս, դրամ/տոննա
2022	13250	150	68	23	4055000	27633666	2392
2023	13297	150	72	25	4370000	3011000	2593
2024	13162	150	75	30	6065000	3968000	3172

բ. Հավաքագրում և ծախսեր

Սույն ենթաբաժնում ներկայացվում է աղբահանության և թափոնների կառավարման եկամուտներն ու ծախսերը վերջին երկու-երեք տարվա ընթացքում (Աղյուսակ 21):

Աղյուսակ 21

Տարի	Եռամսյակ	Աղբահանության եկամուտ/ հավաքագրում						Եկամուտ վերամշակման ենթակա թափոնների վաճառքից	Աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծախս	
		Բնակչություն			Տնտեսվարող սուբյեկտներ				Պլան	Փաստ
		Պլան	Փաստ	%	Պլան	Փաստ	%			
2022	1-ին եռ.	4360000	1580000	36.2				-		
	2-րդ եռ.	8717000	3914000	44.9				-		
	3-րդ եռ.	13077000	6373000	48				-		
	4-րդ եռ.	17450000	9706000	56				-		
Տարեկան 2022թ		17450000	9706000	56				-		
2023	1-ին եռ.	3600000	2306000	64				-		
	2-Ձ	7200000	4920000	68				-		
	3-րդ եռ.	12600000	9635000	76				-		
	4-րդ եռ.	17900000	13476000	75				-		
Տարեկան 2023թ		17900000	13476000	75				-		
2024	1-ին եռ.	4000000	2367000	59						
	2-Ձ	8000000	5922000	74						
	3-րդ եռ.	14000000	9628000	69						
	4-րդ եռ.	20000000	14501000	72						
Տարեկան 2024թ		20000000	14501000	72						

գ. Թափոնների գործածության հասանելի տարբերակների արժեքներն ըստ տեսակների

Աղյուսակ 22

Թափոնի տեսակ	Խառը հավաքում (դր/տ)	Տեսակավորվ ած հավաքում (դր/տ)	Տեղափոխում (դր/տ)	Տեսակավորո ւմ /գործարանայ	Վաճառք որպես հումք (դր/տ)	Վերամշակու մ/օգտահանո ւմ (տոն/տ)	Վնասագեղծո ւմ (դր/տ)	Տեղադրում աղբավայրում (դր/տ)
Կոշտ կենցաղային թափոն	600	0	600	0	0	0	0	600
Խոշոր եզրաչափերի թափոն								
Շինարարական աղբ								
Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն								
Անվադողեր								
Փաթեթավորում և փաթեթվածք								
Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն								
Կենսաբանական թափոն								
Վտանգավոր թափոններ								

դ. Աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման ինքնարժեքը

Աղյուսակ 23

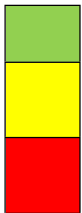
	Կոշտ կենցաղային թափոն	Խոշոր եզրաչափերի թափոն	Շինարար ական աղբ	Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն	Անվադո ղեր	Փաթեթավոր ում և փաթեթվածք	Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն	Կենսաբան ական թափոն	Վտանգավ որ թափոններ
Աշխատուժ, դրամ/տարի	12180000								
Արտահագուստ և գործիքներ, դրամ /տարի	0								
Տեխնիկա շահագործում և պահպանում	0								
Վառելիքի ծախս	0								
Աղբամանների շահագործում և պահպանում	1000000								
Վարչական ծախսեր, դրամ/տարի	1500000								
Բնառատահասանական հատկ	0								
Թափոնի գոյացում տոննա/տարի	1950								
Մեկ անձի կողմից գոյացվող թափոնի քանակ /կգ/տարի	0.4								

8. ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Համայնքում աղբահանությունն նախկինում կատարվել է սակայն թերի, 2022 թվականից սկսած կատարվել են մշտադիտարկումներ, որոնց արդյունքում արձանագրվել են աղբահանության և սանիտարական մաքրման հետ կապված միջարք խնդիրներ, տեխնիկայի և աղբամանների բացակայություն, ոչ ստաբիլ աղբահեռացում: Գնահատելով առկա խնդիրները համայնքը ձեռք է բերել նոր տեսակի ճզմիչ կոմպակտոր աղբատար մեքենա ինչպես նաև նոր աղբամաններ:

ա. Աղբահանության և կոշտ թափոնների ներկայիս համակարգի ունակությունը՝ հասնելու նախկինում սահմանված նպատակներին

Եթե աղբահանության և կոշտ թափոնների տեղական կառավարման պլանը մշակվում է առաջին անգամ, ապա այս ենթաբաժինը պետք է բաց թողնվի:

- Եթե աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման համակարգն արդեն իսկ հասել է սահմանված նպատակին՝ սահմանված չափաքանակի 90-100%-ը
- Եթե աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման համակարգն ունակ է հասնելու սահմանված նպատակին՝ սահմանված չափաքանակի 30-89%-ը
- Եթե աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման համակարգն ունակ չէ հասնելու սահմանված նպատակին՝ սահմանված չափաքանակի 0-29%-ը

Աղյուսակ 24

Թափոնի տեսակ	Թափոնի առաջացում 1 շնչի հաշվով (կգ/տարի/մարդ)	Թափոնի ընդհանուր քանակ (հազ տ/տարի)	Խառը հավաքում (% ընդհանուր քանակից)	Տեսակավորված հավաքում (% ընդհանուր քանակից)	Տեղափոխում (% ընդհանուր քանակից)	Վերօգտագործում /կրկնօգտագործում (% ընդհանուր քանակից)	Վերանշակում/օգտահանում (% ընդհանուր քանակից)	Վնասագերծում/վերացում (% ընդհանուր քանակից)	Տեղադրում ոչ սանիտարական աղբավայրում (% ընդհանուր քանակից)	Տեղադրում սանիտարական աղբավայրում (% ընդհանուր քանակից)
Կոշտ կենցաղային թափոն										
Խոշոր եզրաչափերի թափոն										
Շինարարական աղբ										
Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն										
Անվադողեր										
Փաթեթավորում և փաթեթվածք										
Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն										
Կենսաբանական թափոն										
Վտանգավոր թափոններ										

բ. Աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման ներկայիս համակարգի արդյունավետության գնահատում

Աղյուսակ 25

Դերակատար	Արդյունավետության մակարդակ 1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց	Արդյունավետության հիմնական պատճառները	Արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ կամ փոփոխություններ	Նշումներ
ՏԻՄ և ՏԿՄ	5			
Մասնավոր հատված	4			
Բնակչություն	4			
Քաղաքացիական կազմակերպություններ	4			

գ. Իրավախախտումների վերլուծություն

Աղյուսակ 26

h/h	Իրավախախտում	Իրավախախտման արձանագր. ամսաթիվ	Իրավախախտման սուբյեկտ /ֆիզիկական անձ/ կազմակերպություն/	Պատասխանատվության տեսակ	Իրավախախտման պատճառ/ բացատրություն	Նշումներ /ինչպես է լուծվել հարցը, համայնքի պահանջը բավարարվե՞լ է, թե ոչ և այլն/
1	-	-	-	-	-	-
2						

դ. Տվյալների բացերի վերլուծություն

Աղյուսակ 27

Տվյալի տեսակ	Հավաքագրվում է, թե ոչ (այո/ոչ)	Հասանելի է, թե ոչ (այո/ոչ)	Հավաստի է, թե ոչ (այո/ոչ)	Նշումներ
-	-	-	-	-

ե. Ներկայիս նպատակներին առնչվող փոփոխությունների նախնական ցանկ

Աղյուսակ 28

Նպատակ	Անհրաժեշտ փոփոխություններ աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման ներկայիս համակարգում	Նշումներ
Գոյացող թափոնների քանակի նվազեցում		
Վերամշակված և/կամ օգտահանված թափոնների քանակի ավելացում		
Շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցություններով հեռացված թափոնների քանակի կրճատում		
Հողերի աղտոտման նվազեցում		
Ստորգետնյա և մակերևութային ջրերի աղտոտման նվազեցում		
Օդի աղտոտման նվազեցում		
Ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատում		
Առողջապահական վնասակար ազդեցությունների նվազեցում		
Աշխատանքի անվտանգության պայմանների բարելավում		

ԳԼՈՒԽ 2 ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

Բովանդակություն

Աղյուսակ 29

Կանխատեսվող փոփոխություններ	2024	2025	2026	2027	2028	Նշումներ
1) Կանխատեսված ծախսերի աճ	13162	13200	13250	13300	13350	
2) Նպատակների և թիրախների սահմանում Փաստացի բնակչության ակնկալվող թիվ	13162	13200	13250	13300	13350	
3) Գործողությունների պլան	Բյուջեի ավելացում	Բյուջեի ավելացում	Բյուջեի ավելացում	Բյուջեի ավելացում	Բյուջեի ավելացում	
4) Երկարաժամկետ զարգացում	Բյուջեի ավելացում	Բյուջեի ավելացում	Բյուջեի ավելացում	Բյուջեի ավելացում	Բյուջեի ավելացում	
5) Պլանավորված գործողությունների իրագործման համար պահանջվող բյուջե և Ֆինանսավորում						
6) Թափոնների կառավարման Թափոնների կառավարման ակնկալվող փոփոխություններ	Աղբահանության ավելացում	Աղբահանության ավելացում	Աղբահանության ավելացում	Աղբահանության ավելացում	Աղբահանության ավելացում	
7) ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ԿԱՆԽԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ ՊԼԱՆԱՎՈՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆՈՒՄ						
Թափոնների վերամշակման/օգտահանման ակնկալվող կայանքներ						
ա. Կանխատեսումներ						

Թափոնների հեռացման վայրերի փոփոխություններ՝ սանիտարական աղբավայրեր, փոխաբեռնման կայաններ		Աղբավայրի տարածքի մեծացում				
Քաղաքականության փոփոխություններից ակնկալվող ազդեցություններ /կանխարգելման, կրճատման, տեսակավորման և վերաօգտագործման մասով/						

բ. Կանխադրույթներ

Աղյուսակ 30

h/h	Թափոնի տեսակ	Գործածության առաջնահերթություն (բարձր, միջին, ցածր)	Թափոնի ակնկալվող գոյացում՝ մեկ շնչի հաշվով (կգ/տարի/մարդ)	Թափոնի ակնկալվող գոյացում՝ ընդհանուր քանակ (հազ տ/տարի)	Նշումներ
1	Կոշտ կենցաղային թափոն, այդ թվում՝	միջին			
	օրգանական				
	թուղթ, ստվարաթույթ				
	պլաստիկ				
	ապակի				
	մետաղ				

	այլ (նշել ըստ անհրաժեշտության)				
2	Խոշոր եզրաչափերի թափոն				
3	Շինարարական աղբ	միջին			
4	Շահագործումից դուրս եկած ավտոմեքենաներ, մետաղական ջարդոն				
5	Անվադողեր				
6	Փաթեթավորում և փաթեթվածք				
7	Էլեկտրական և էլեկտրոնային թափոն				
8	Կենսաբանական թափոն				
9	Այլ (նշել ըստ անհրաժեշտության)				

2. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԹԻՐԱԽՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ /ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ԵՎ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ/

ա. Թափոնների կառավարման գլխավոր նպատակներն են՝

- սկզբնաղբյուրում թափոնների առաջացման կրճատումը
- աղբավայրում /ներառյալ սանիտարական/ տեղադրվող թափոնների քանակի կրճատումը:

բ. Պետք է սահմանվեն նաև թափոնների գործածության հետևյալ ձևերին առնչվող թիրախային ցուցանիշները՝

- տեսակավորված հավաքում
- խառը հավաքում և տեսակավորում
- վերամշակման և օգտահանման աճ
- վտանգավոր թափոնների վնասագերծման ու չեզոքացման կրճատում
- աղբավայրում, այդ թվում՝ սանիտարական աղբավայրում տեղադրվողներ թափոնների քանակի կրճատում:

Հարկ է նշել, որ թիրախներ սահմանելիս, անհրաժեշտ է նաև նշում կատարել դրանց հասնելու համայնքի կարողությունների մասին՝ եթե համայնքի կարողությունները բավարար են՝ կանաչ գույնով, եթե բավարար չեն՝ կարմիր գույնով:

[illegible]

Միջնաժամկետ թիրախներ և դրանց հասնելու կարողություններ

ԱՊՐԷԼԱՆԿ 32

[illegible]

դ. Անձնակազմի կարողությունների զարգացում պլանավորման ժամականաշրջանում

Աղյուսակ 35

Հմտություն/ ոլորտ	Համապատասխան գիտելիքներ ու հմտություն ունեցող աշխատակիցների թիվը	Գիտելիքների ու հմտությունների ներկայիս մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Գիտելիքների ու հմտությունների թիրախային ապագա մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Նշումներ
Թափոնների կառավարման գիտելիքներ	9	4	4	
ՀՀ օրենսդրության իմացություն	6	4	4	
Տվյալների հավաքագրում	2	4	4	
Համակարգչային քարտեզագրում	3	4	4	
Գնումների կազմակերպում	1	4	4	
Պայմանագրերի կառավարում	2	4	4	
Գործառնական հմտություններ	3	4	4	
Ֆինանսական վերլուծության իմացություն	2	4	4	

ե. Հանրային իրազեկություն պլանավորման ժամանակաշրջանում

Աղյուսակ 36

Բնագավառ կամ ոլորտ	Իրազեկվածության ներկայիս մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Իրազեկվածության թիրախային ապագա մակարդակ (1-շատ ցածր, 2-ցածր, 3-միջին, 4-բարձր, 5-գերազանց)	Նշումներ
1. Թափոնների կառավարման վերաբերյալ առկա գիտելիքների աղբյուրներ	5	5	
2. Թափոնների կառավարման վերաբերյալ տեղեկացվածություն	5	5	
Թափոնների թերի կառավարման բնապահպանական ազդեցությունները	5	5	
Թափոնների թերի կառավարման սոցիալական ազդեցությունները	5	5	
Թափոնների թերի կառավարման տնտեսական ազդեցությունները	5	5	
Թափոնները աղբավայր հեռացնելու ազդեցությունները	5	5	
Թափոնների հիերարխիայի իմացություն	5	5	
Օրենսդրության խրախուսող գործիքներ	5	5	
Օրենսդրության պատժիչ գործիքներ	5	5	

Թափոնների կառավարման ոլորտում իրականացվող բնապահպանական ծրագրեր	5	5	
3. Թափոնների կայուն կառավարման վերաբերմունք և ակնկալիքներ	5	5	
Թափոնների կայուն կառավարման կարևորությունը	5	5	
Թափոնների տեսակավորման օգուտները	5	5	
Թափոնների վերօգտագործման օգուտները	5	5	
Թափոնների վերամշակման, օգտահանման օգուտները	5	5	
Իրազեկվածության արշավների օգուտները	5	5	

3) ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ (ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ԵՎ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ)

ա. Աղբի տեսակավորված հավաքման կարողություններ

Վերամշակում իրականացնող ընկերություններին և ներդրողներին ներգրավելու համար կարևոր է որպեսզի համայնքում գործի թափոնների տեսակավորված հավաք: Անհրաժեշտ է ներդնել տեսակավորման սխեմաներ, որոնք հարմարեցված կլինեն համայնքում գոյացող թափոնների կազմին, քանակին և այլ առանձնահատկություններին և զուգահեռ անհրաժեշտ է աշխատել հանրային իրազեկման բարձրացման ուղղությամբ: Օրինակ, պլանավորել չտեսակավորված խառը աղբը հավաքող օրերին հավաքելով միայն վերամշակելի / պլաստիկ, ապակի, թուղթ/ թափոնները, իսկ մնացած թափոնները խառը հավաք իրականացնել ամեն օր կամ գրաֆիկով՝ ապահովելով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները:

Կարևոր է նաև կենսաքայքայվող թափոնների առանձին տեսակավորված հավաքման աստիճանաբար ներդրումը, ինչն ավելի արդյունավետ կդարձնի վերամշակելի թափոնների գործածությունը: Կարևորվում է նաև կոշտ կենցաղային թափոններում պարունակվող վտանգավոր թափոնների առանձնացված հավաքումը և հատուկ գործածության կազմակերպումը:

Հնարավոր է նաև արտադրության և սպասարկման ոլորտի տնտեսվարողների հետ փոխադարձ/ փոխշահավետ պայմանավորվածություններ ձեռք բերել՝ հասարակության իրազեկմանն աջակցելու, տեսակավորված թափոնների հավաքումն իրականացնելու համար, տեսակավորման համար քաղաքացիների զեղչի կտրոնների տրամադրելու, բնակիչների և տնտեսվարողների համար աղբահանության վճարների զեղչային համակարգի ներդնելու ուղղությամբ, ինչպես նաև վերամշակման գործընթաց կազմակերպելու, տեսակավորված թափոններն այլ համայնքներում առկա վերամշակման կայանքներ տեղափոխելու համար և այլն:

Բ. Օպերատորների կարողություներ

Պլանավորման տարածքում թափոնների վերամշակման թիրախային ցուցանիշին հասնելու նպատակով անհրաժեշտություն կառաջանա օպերատորի փոփոխության կամ պայմանագրային պայմանների վերանայման: Դրա հետ մեկտեղ, անհրաժեշտություն է առաջանում անձնակազմի վերապատրաստման, հանրային իրազեկվածության բարձրացման, լոգիստիկայի աղբահանության սխեմաների վերանայման և փոփոխության:

Գ. Աղբի հավաքման կետեր

Անհրաժեշտ է նաև ստեղծել աղբի տարբեր տեսակների հավաքման կետեր, որտեղ բացի օպերատորից, նաև կազմակերպություններն ու քաղաքացիները կարող են բերել տեսակավորված աղբը՝ խոշոր եզրաչափի թափոն, փաթեթավորման թափոն, պլաստիկ թափոն, այգիների թափոն և այլն:

Միաժամանակ հնարավորությունների դեպքում կարելի է նաև ձեռք բերել օրինակ մանրացնող կամ սեղմիչ սարքավորումներ՝ պլաստիկ թափոնը սեղմելու կամ մանրացնելու՝ տեղափոխման ծախսերը նվազեցնելու նպատակով:

Համայնքում նման սարքավորումների ձեռքբերումը և աղբի հավաքման կետերի ստեղծումը ևս կդառնա աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման տեղական պլանավորման միջոցառում՝ ուղղված թափոնների վերամշակման թիրախային ցուցանիշներին հասցնելուն:

դ. Փոխաբեռնման կայաններ

Աղբահանության սխեմաների կազմման ժամանակ հնարավոր է նաև այն իրականացնել փոխաբեռնման կայանների միջոցով, որտեղ ժամանակավոր հավաքվում, սեղմվում և/կամ տեսակավորվում է աղբը/, ինչն իր հերթին կնվազեցնի երթևեկության ծանրաբեռնվածությունը և ծախսերը: Փոխաբեռնման կայանների ստեղծումը պետք է դիտարկվի աղբավայրերի կառավարման համատեքստում: Փոխաբեռնման կայանների հետ կապված միջոցառումները մշակելիս պետք է հիմք ընդունվեն 1-ին գլխի 7-րդ կետում կատարված վերլուծությունները և 2-րդ գլխի 2-րդ կետում սահմանված թիրախները:

ե. Անձնակազմի կարողություններ

Պլանավորման տարածքում թափոնների տեսակավորման, վերամշակման, օգտահանման թիրախային ցուցանիշներին հասնելու համար անհրաժեշտ է են թափոնների կայուն կառավարման բազային գիտելիքներ և գործառնական հմտություններ: Աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման համար պատասխանատու անձնակազմի կարողությունների զարգացումը դասընթացների, վերապատրաստումների, հավաստագրման և այլ միջոցներով աղբահանության և կոշտ թափոնների տեղական կառավարման պլանավորման առանցքային բաղադրիչներից է: Անձնակազմի կարողությունների զարգացմանն ուղղված միջոցառումները մշակելիս պետք է հիմք ընդունվեն 1-ին գլխի 7-րդ կետում արված վերլուծությունը և 2-րդ գլխի 2-րդ կետում սահմանված թիրախները:

զ. Տվյալների հավաքում

Աղբահանության և կոշտ թափոնների կայուն կառավարման համար հավաստի տվյալների առկայությունն ունի առաջնային նշանակություն: Պլանը արձանագրում է անհրաժեշտ տվյալների բացերը առկա իրավիճակի գնահատման բաժնում (Աղյուսակ 27) : Մյուս կողմից որոշ տվյալներ կարող

բացակայել նաև նոր սահմանված թիրախների մասով, հետևաբար

պլանավորման

ժամանակաշրջանում պետք է նախատեսել դրանց հավաքման ընթացակարգերի և կարողությունների բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ: Տվյալների հավաքման հետ կապված միջոցառումները մշակելիս պետք է հիմնք ընդունվեն 1-ին գլխի 7-րդ կետում կատարված վերլուծությունը և 2-րդ գլխի 2-րդ կետում սահմանված թիրախները:

է. Աղբավայրեր և աղբանոցներ

Աղբահանության և կոշտ թափոնների տեղական կառավարման բարելավումը ներառում է նաև գործող աղբավայրերի և դրանց առնչվող ենթակառուցվածքների բարելավումը: Օրինակ աղբավայր հեռացվող թափոնների քանակի հստակ տվյալներ ունենալու համար, այդ թվում՝ ընդհանուր աղբի գոյացման տվյալների և ֆինասնատնտեսական վերլուծությունների համար անհրաժեշտ է աղբավայրերում տեղադրել կշեռքներ: Անհրաժեշտ է նաև բաերկարգել աղբավայրը՝ ցանկապատելով՝ ինչը կարգելի կողմնակի անձանց, ինչպես նաև կենդանիների մուտքը աղբավայր, բաերկարգել աղբավայր տանող ճանապարհները՝ մեքենամեխանիզացիայի ապահով շահագործումն ապահովելու նպատակով: Աղբավայրում կատարել տեղադրվող աղբի հաշվառում, ներդնել թափոնների ընդունման և մերժման ընթացակարգեր և ենթակառուցվածքներ:

Աղբավայրի և աղբանոցների կառավարման հետ կապված միջոցառումները մշակելիս պետք է հիմք ընդունել 1-ին գլխում արված վերլուծությունը և 2-րդ գլխի 2-րդ կետում սահմանված թիրախը:

ը. Ոչ ֆորմալ հատված

Պլանավորման ժամականահատվածում հնարավոր է աշխատանքներ տանել ոչ ֆորմալ հատվածի հետ աղբահանության և կոշտ թափոնների կայուն կառավարման մեջ ներգարվելու ուղղությամբ, օրինակ՝ թափոնների տեսակավորման ընթացակարգերը և ենթակառուցվածքները բարելավելու համատեքստում: Սա վերաբերում է նաև արդյունաբերական հոսքում եղած փաթեթավորման թափոններին, որոնց գործածության մեջ ոչ ֆորմալ հատվածը մեծ դեր ունի:

Տվյալների հավաքման համար հետ կապված միջոցառումները մշակելիս պետք է հիմք ընդունել 1-ին գլխում արված վերլուծությունը և 2-րդ գլխի 2-րդ կետում սահմանված թիրախները:

Թիրախներին համապատասխան միջոցառումները պետք է լրացվեն Աղյուսակ 37-ում:

Գործողությունների պլան՝ կարճաժամկետ և միջնաժամկետ թիրախներին հասնելու համար

h/h	Նպատակը՝ ըստ գործածության ձևերի	Կարճաժամկետ թիրախ	Կարճաժամկետ միջոցառում (2024-2026թթ.)	Միջնաժամկետ թիրախ	Միջնաժամկետ միջոցառում (2026-2028թթ.)	Նշումներ
I	Խառը հավաքում		6142.5		6435	
II	Տեսակավորված հավաքում					
III	Վերօգտագործում, կրկնօգտագործում					
IV	Վերամշակում, օգտահանում					
	Վերամշակում, օգտահանում որպես երկրորդային ռեսուրս					
	Սննդանյութի և այգիների թափոնների օգտահանում /կոմպոստացում					
	Էներգիայի օգտահանում /կենսագազ, բրիկետ, բիոդիզել/					
V	Վնասագերծում/չեզոքացում					
VI	Տեղադրում սանիտարական աղբավայրում					
VII	Տեղադրում ոչ սանիտարական աղբավայրում		100%		100%	

4) ԵՐԿԱՐԱԺԱՄԿԵՏ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

Պլանի մշակման ժամանակ կարճաժամկետ և միջնաժամկետ թիրախներ սահմանելիս անհրաժեշտ է դրանք դիտարկել երկարաժամկետ զարգացման համատեքստում՝ թափոնների կառավարման կայունությունը երաշխավորելու նպատակով: Այդ իմաստով ՏԻՄ-երի Պլանով սահմանված բոլոր թիրախները պետք է բխեն ՀՀ կառավարության կողմից որդեգրած քաղաքականությունից՝ աղբահանության համակարգի ռազմավարությունից՝ միաժամանակ չսահմանափակվելով՝ երկարաժամկետ զարգացումների համար կարգավորման առաջարկություններ ներկայացնելու անհրաժեշտության դեպքում:

Ցանկացած Պլան պետք է բացի կարճաժամկետ և միջնաժամկետ պլանավորումից դիտարկել ավելի լայն հորիզոն ենթադրող հեռանկար, քանի որ, օրինակ՝ թափոնների վերամշակման և օգտահանման նոր կայանքներ ստեղծելու, նոր սասնիտարական աղբավայր կառուցելու ընթացակարգերը ժամանակատար են. անհրաժեշտ է տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրություն, այնուհետև թույլտվությունների ստացում, լիցենզավորում, Շրջակա միջավայրի ազդեցության և սոցիալական ազդեցության գնահատումներ, հանրային լուծումների փուլեր և այլ գործողություններ: Պլանավորումը երկարաժամկետ հեռանկարում դիտարկելը կարևոր է նաև ֆինանսատնտեսական առումով:

Աղյուսակ 38

Թափոնների գործածության համար նախատեսվող կայանք	Թափոնի տեսակ	Կայանքի հզորություն, տ/ տարի	Շահագործման նախատեսվող մեկնարկի տարեթիվը	Անհրաժեշտ ուսումնասիրություն	Նշումներ

5) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԲՅՈՒՋԵ

ա. Կարճաժամկետ միջոցառումների բյուջե և ֆինանսավորում

Աղյուսակ 39

[illegible]

բ. Միջնաժամկետ միջոցառումների բյուջե և ֆինանսավորում

Աղյուսակ 40

h/h	Սահմանված թիրախ	Միջոցառման անվանում	Միջոցառման արժեք (հազ. դր.)	Ծախսերն ըստ պլանավորման միջնաժամկետ ժամանակահատվածի համար			Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրներ					Նշումներ
				3-րդ տարի (հազ. դր.)	4-րդ տարի (հազ. դր.)	5-րդ տարի (հազ. դր.)	Ինքնաձևաթղթային բյուջե (հազ. դր.)	Համայնքային բյուջե (հազ. դր.)	Պետական բյուջե (հազ. դր.)	Դոնոր կազմակերպություն (հազ. դր.)	Օպերատորի/ ՀՈԱԿ-ի բյուջե (հազ. դր.)	
1												
2												
3												
4												
...												
...												
	Ընդամենը											

գ. Առանձին միջոցառումների մանրամասն աշխատանքային պլան և բյուջե

Աղյուսակ 41

Միջոցառում	Կապիտալ ներդրումներ	Գործառնական ծախսեր	Այլ ծախսեր /մանրամասնել նշումների մեջ/	Նշումներ

6) ԱՂԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿՈՇՏ ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԱՎՈՐՈՒՄ

ա. Եկամուտների և ծախսերի ընդհանուր նկարագրության պլանավորման տարածքում նախատեսվող պլանավորման ժամանակաշրջանում

Աղյուսակ 42

Տարի	Բնակչության թիվ	Աղբահանության վարձավճար դրամ/անձ	Գործող տնտեսվարող սուբյեկտների թիվը	Աղբահանության համակարգում ընդգրկված տնտեսվարող սուբյեկտների թիվը /աղբահանության պայմանագիր /	Վարձավճարների հավաքման ընդհանուր ծախսեր, դրամ/տարի	Աղբի հավաքման և տեղափոխման ծախս, դրամ/տարի	Աղբավայրում աղբի տեղադրման ծախս, դրամ/տոննա
1-ին տարի	13297	1994550		21	3700000	40372000	1861000
2-րդ տարի	13350	2002500		25	4000000	44410000	2700000
3-րդ տարի	13400	2010000		25	4000000	44410000	2700000
4-րդ տարի	13400	2010000		28	4180000	46600000	3000000
5-րդ տարի	13450	2017500		30	4220000	46600000	3000000

բ. Եկամուտ/Հավաքագրում և Ծախսեր

Աղյուսակ 43

Տարի	Աղբահանության եկամուտ/ հավաքագրում		Եկամուտ վերամշակման ենթակա թափոնների վաճառքից	Աղբահանության ծախս	Սանիտարական մաքրման ծախս
	Բնակչություն	Տնտեսվարող սուբյեկտներ			
1-ին տարի	13297		0		
2-րդ տարի	13350		0		
3-րդ տարի	13400		0		
4-րդ տարի	13400		0		
5-րդ տարի	13450		0		

գ. Ընդհանուր եկամուտ և ծախս

Աղյուսակ 44

	Եկամուտներ	Ծախսեր	Տարբերություն
1-ին տարի	0		
2-րդ տարի	0		
3-րդ տարի	0		
4-րդ տարի	0		
5-րդ տարի	0		

դ. Աղբահանության և կոշտ թափոնների կառավարման նախատեսված ինքնարժեքը՝ ըստ հիմնական հոսքերի

Աղյուսակ 45

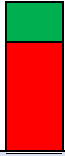
[illegible]

ԳԼՈՒԽ 3. ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Պլանավորման տարածքում հաշվետու ժամանակահատվածում առկա իրավիճակի գնահատման, պլանավորման և Պլանի իրականացման վերլուծությունների արդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը անհրաժեշտության դեպքում ներկայացվում է աղբահանության ոլորտի լիազոր մարմնին՝ պլանավորման ժամանակաշրջանի 2-րդ և 4 –րդ տարիների ավարտին:

Տեղեկատվությունը ներառում է պլանավորման տարածքում Պլանին առնչվող բոլոր փաստաթղթերը, որոնք մշակվել են առկա իրավիճակի գնահատման, պլանավորման, սահմանված նպատակների և թիրախների իրագործման արդյունքների վերլուծության փուլերում: Տեղեկատվությունը պետք է ներառի նաև ընդհանուր տեղեկություններ, որտեղ պետք է նշվեն տեղեկատվության անվանումը, պլանավորման մեջ ընդգրկված համայնքների անվանումը, տեղեկատվությունը մշակող անձանց պաշտոնները, կոնտակտները:

1) ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆՈՒՄ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ և ԹԻՐԱԽՆԵՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

- Պլանում սահմանված կարճաժամկետ նպատակն իրագործված է
- ☐ Պլանում սահմանված երկարաժամկետ նպատակն հռաճողոված է

Աղյուսակ 46

[illegible]

[illegible]

2) ԹԵՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՎԱԾ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն բաժնում պետք է վերլուծվեն նպատակներն ու թիրախները, որոնց իրագործումը չի հաջողվել հաշվետվության ժամանակաշրջանում: Վերլուծությունը հիմնականում վերաբերում է պատճառներին և հետագա գործություններին: Վերանայվում են նաև ընթացիկ պլանում ամրագրված թիրախների ու նպատակների իրագործման համար անհրաժեշտ կարողությունների կարիքները և գործիքակազմը:

Աղյուսակ 47

Չիրագործված նպատակի անվանում	Պլանավորված թիրախ	Փաստավի իրագործման պատճառները	Հետագա գործողությունները	Նշումներ
Աղբավայրի ցանկապատում	Աղբի չտարածվելը		Բյուջեի ավելացում	

3) ԱՂԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿՈՇՏ ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑԻԿ ՊԼԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ